

[Steen Folke.]
til lærerseminarierne yderligere i 1976, 1977 og 1978?“
(Spm. nr. 117).

Begrundelse.

Samtidig med at der indføres adgangsbe- grænsning ved universitetsuddannelserne, har undervisningsministeren nu besluttet, at antallet af hold, der kan optages ved lærer- seminarierne i 1976, skæres ned fra 156 til 144. Dette vil bl. a. få den konsekvens, at ungdomsarbejdsløsheden bliver endnu stør- re.

I ministerens redegørelse til undervis- ningsudvalget tales der om overproduktion af lærere efter 1980, men det fremgår ikke, hvad der er forudsætningerne for ministe- rens beregninger. Specielt ønskes oplyst de i beregningerne forudsatte klassekvotienter og ugentligt antal undervisningstimer pr. lærer, f. eks. i 1980 og 1985. Endvidere øns- kes oplyst, hvordan lærerressourcekræ- vende pædagogiske fremskridt er indkalku- leret i prognoserne.

Undervisningsminister *Ritt Bjerregaards* svar (26/11 75):

Steen Folke beder om et væld af detailop- lysninger til spørgsmålet, som jeg skal forsøge at besvare i hovedtræk.

Jeg gør først opmærksom på, at der alene er truffet beslutning om nedskæring af semi- nariernes optagelseskapacitet i 1976. For 1977 og 1978 er de yderligere nedskæringer at betragte som planlægningsforudsætning- er, og disse forudsætninger vil blive taget op til fornyet vurdering om ét henholdsvis om to år. Beslutningerne er truffet på grundlag af et materiale, der i enkeltheder er blevet gennemgået med Dansk Magister- forenings seminarisektion, som i øvrigt også vil blive inddraget i de videre overvej- elser.

Der var i fjor knap 700.000 elever i folke- skolen. Dette tal vil i de kommende år syn- ke noget. Ifølge de foreliggende prognoser regner vi med ca. 675.000 elever i 1980 og godt 620.000 elever i 1985. Nedgangen i elevtal vil imidlertid ikke medføre en tilsva- rende nedgang i lærerbehoet. For det første har vi forudsat en fortsættelse, om end i afdæmpet grad, af de senere års stigning i lærerforbruget til specialundervisning. Vi

har også regnet med en fortsat stigning i lærerforbruget til rettearbejde, administra- tivt arbejde, videreuddannelse og lignende. Herudover har vi regnet med, at der til va- retagelse af undervisning under sygdom og anden periodisk fravær blandt lærerpersona- let vil blive anvendt faste vikarer. I dag bestrides sådanne timer af løse vikarer og af faste læreres „tilfældige“ overtimer.

Selv om man forudsatte uændret lærer- skematimeforbrug pr. elev i normalklasser- ne, ville lærerbehoet alene som følge af de nævnte forhold komme til at ligge noget højere i 1980 end i fjor, nemlig på knap 1,4 mill. såkaldte lærerløntimer om ugen mod i fjor knap 1,3 mill. timer.

Udbuddet af ugentlige lærerløntimer er beregnet under forudsætning af samme år- lige optagelse på seminarierne som i år, uændret gennemførelsesprocent for de stu- derende og endvidere ud fra en forudsæt- ning om, at de uddannede ønsker ansættelse i folkeskolen i samme grad fremover som hidtil. Såfremt lærerne gennemsnitligt har to ugentlige overtimer, hvilket svarer til situationen i fjor, vil udbuddet af lærerlønti- mer herefter blive på 1.575.000 ugentligt i 1980, og folkeskolens lærerantal vil derefter fortsat stige med 1.500-2.000 lærere årligt svarende til et ugentligt løntimeudbud på knap 50.000 timer.

De tal, jeg her har nævnt, er ikke udtryk for et endeligt regnestykke, men de er ud- gangspunkt for de vurderinger, der må an- lægges med henblik på den beslutning, det drejer sig om: optagelseskapaciteten i 1976 for seminarieelever, der vil være færdigud- dannede i 1980.

Vi er sikkert mange, der har et ønske om en gradvis stigende standard af undervisnin- gen i folkeskolen, hvilket bl. a. vil medføre et stigende lærerbeho. Det endelige behov for lærere i 1980 og senere hen afhænger der- for i høj grad af fremtidige beslutninger på det pædagogiske og det personalepolitiske område. Da det altså drejer sig om beslut- ninger, der ikke er truffet, er jeg henvist til alene at angive størrelsesordenen med hen- syn til lærerbeho af forskellige tænkelige dispositioner.

Afskaffelse af alle overtimer ville betyde, at 108.000 ugentlige timer skulle bestrides af nyansatte lærere.

En generel årlig standardforbedring på 1